

2015

IZVJEŠTAJ SA FINANSIJSKIH TRŽIŠTA

Period od 1.2.-29.2.2016

Kratak pregled dešavanja sa finansijskih tržišta praćen dešavanjima na tržištu valuta, metala i tržišta kapitala sa osnovnim kamatnim stopama vodećih svjetskih zemalja

- EVROPSKO TRŽIŠTE
- AMERIČKO TRŽIŠTE
- AZIJSKO TRŽIŠTE
- ZLATO
- NAFTA
- BERZANSKI INDEKSI
- EKONOMSKI KALENDAR
- PREGLED KAMATNIH STOPA

FILIP DURSUN
TANJA KNEŽEVIĆ
IGOR ROGIĆ
NOVA BANKA AD

5/3/2016

1.1. Evropsko tržište

- *Privreda EZ i dalje u padu*
- *Martovski sastanka ECB sa novim mjerama stimulisanja ekonomije*
- *Referendum o istupanju Velike Britanije iz EU sredinom godine*
- *SNB će pratiti poteze ECB*

Privredna aktivnost u Evrozoni, zajedno sa stopom inflacije, nastavlja negativan trend, sugerišući da će rast u skoro svim oblastima privrede da bude definitivno biti usporen zbog loše situacije u globalnoj ekonomiji i niske cijene nafte. Kroz tekuću godinu se očekuje novi panel mejera ECB u borbi protiv hronično niske inflacije, a prvo njihovo predstavljanje bi trebalo da bude na sastanku početkom marta. Uprkos činjenici da vođenje monetarne politike ECB i FED ide u različitim sjerovima, ekonomski analitičari ipak daju prednost rastu vrijednosti evra u tekućoj godini. Razlozi su u tome što se smatra da je EU privreda dotakla dno i da trenutno može ići samo u pozitivnom smjeru, što nije slučaj sa privrednom SAD, koja još uvijek nije osjetila veće posljedice zastoja globalne privrede. Takođe, ECB više ne može iznenaditi tržište svojim

reakcijama i ekspanzivna monetarna politika je već uračunata u cijenu EUR, dok je izbor instrumenata za obaranje vrijednost valute sveden na minimum.

Faktori koji trenutno mogu negativno uticati na vrijednost evra, a da nisu ekonomske prirode, jesu oni koji su vezani za trenutno izbjegličku krizu, koja sve više pravi podjele unutar same EU, kao i stav Velike Britanije koja će održati referendum za izlazak i Unije.

Upravo navedena mogućnost popularnog Brexita negativno se odrazila na vrijednost britanske funte, koja je u odnosu na USD dostigla najnižu vrijednost još od 2009. godine. Referendum po pitanju istupanja iz EU bi trebalo da se održi sredinom godine i imao bi značajne posljedice po Britaniju, prevenstveno što bi navedeno vjerovatno značilo novi referendum o istupanju Škotske iz VB. Pomenuta neizvjesnost, uz situaciju u kojoj se svjetska ekonomija nalazi i ciklus monetarne ekspanzije većine centralnih banka, su definitivno poremetili planove BoE i odgodili povećanje kamatnih stopa za 2017. godinu.

Sledeći potez SNB će vjerovatno ići u skladu sa odlukom ECB, kako bi se spriječila apresijacija CHF, posebno ukoliko se EUR/CHF počne spuštati ispod 1.0800. Do kraja godine, predviđa se da će se navedeni valutni par kretati u rasponu od 1.07-1.15.

1.2 Američko tržište

- *SAD ostavile nepromjenjenu kamatnu stopu*
- *Privreda SAD-a otporna na globalne turbulencije*
- *BoC smanjila prognozu privrednog rasta*

Američka privreda i dalje uspijeva da se odbrani od turbulencija koje potresaju svijetsku privredu. Investitori na tržištu nisu bili optimistični vezano za moguće povećanje kamatnih stopa u SAD-u nakon februarskog sastanka FED-a. Iako se očekivalo da će se na sastanku dati neki jasniji signali vezano za buduće djelovanje po pitanju kreiranja monetarne politike, guverner FED-a Janet Yellen ostala je prilično neodređena. Kamatne stope su ostale nepromjenjene na novou od 0,5%. Prema FED-u, američka privreda bilježi snažan rast i dalje ali za novo povećanje kamatne stope potrebno je da amerikanci takav rast i zadrže uz trenutne turbulencije u svjetskoj privredi. Iako je privreda SAD-a zabilježila nešto slabiji rast BDP-a u posljednjem kvartalu 2015.godine (0,7%), inflacija je ipak

pokazala da je američka privreda poprilično jako dobro amotrizovala niske cijenu nafte, dešavanja u Kini te usporen rast EM. Inflacija u januaru je ostvarila rast najveći u posljednje 4,5 godine (rast na 1,4% i rast na 2,2% bazna inflacija). Pored inflacije, SAD izbaciju i odlične podatke sa tržišta rada. Stopa nezaposlenosti je 4,9%, broj novih radnih mjesta svaki mjesec solidno se povećava isto i iznos prosječnih zarada (rast 0,5% u januaru). Američki dolar se krajem mjeseca ponovo stabilizovao u odnosu na većinu glavnih valuta nakon što je nekoliko dana imao trend slabljenja gdje je dotaknuo tromjesečni minimum u odnosu na EUR. Sada su sve oči uperene ka martovskom sastanku FED-a i njihovom odlukom vezno za kamatnu stopu. Malo je vjerovatno da će se kamatne stope povećati u martu, mada su investitori sve optimističniji.

S druge strane, tu je Kanada, direktni zavisnik od američkog uvoza i cijene nafte. Rekordno niske cijene nafte ne idu u prilog kandaskoj privredi ali BoC je odlučila da se još neko vrijeme bori sa niskom inflacijom i slabim privrednim rastom bez rezanja kamatnih stopa. Na ovomjesečnom sastanku BoC kamatne stope ostale su nepromjenjene, na nivou od 0,5%. Međutim, Bank of Canada je smanjila prognozu privrednog rasta za 2016.godinu sa 2% na 1,4% dok je za 2017.godinu planiran rast od 1,7%. Iz BoC najvili su da će se kandaska privreda pokušati orjentisati na neprizvodne grane kojima će pokušati ublažiti posljedice koje trenutno trpi zbog kolapsa cijena na tržištu energenata.

1.3. Azijsko tržište

- *Slabi efekti od uvođenja negativne kamatne stope*
- *Rast JPY*
- *Guverner BoJ najavio spremnost uvođenja dodatnih mjera*
- *RBA zadržala kamatnu stopu*
- *Rast stope nezaposlenosti u Australiji*

Iznenadno uvođenje negativne kamatne stope na prekonoćne depozite od strane Centralne banke Japana (BoJ) je samo kratkotrajno oslabilo domaću valutu. Japanski Yen je tokom februara ojačao preko 6% u odnosu na američki dolar i zajedničku evropsku valutu evro. Takav razvoj događaja na deviznom tržištu je uvećao mogućnost da BoJ uvede neki novi, učinkovitiji instrument monetarne politike, da bi oslabili domaću valutu i pogurali trajnu nisku inflaciju. Glavni razlog jačanja yena uprkos labavljenju monetarne politke jeste zbog ulaganja investitora u sigurna utočišta u šta trenutno spada i JPY i velike nesigurnosti na globalnom nivou. Dodatni uticaj na jačanje JPY ima i slabljenja USD izazvano sumnjom o mogućem odugovlačenju nastavka ciklusa podizanja kamatne stope od strane Federalnih rezervi. Da negativna kamatna stopa BoJ nije dovoljna za postizanje ciljeva banke govori i podataka da je svega 4% ukupne aktive finansijskih instituciji pogođena novom mjerom.

Guverner BoJ Haruhiko Kuroda je najavio nakon posljednje sjednice banke, da BoJ još nije iscrpila sve svoje mogućnosti intervenisanja. Dalje navodi da je BoJ spremna da dodatno snizi kamatnu stopu kao i da proširi obim otkupa aktive i ukoliko i to ne bude dovoljno za inflaciju od 2%, onda će se razmisliti i o uvođenju novog instrumenta monetarne politike. Trenutna inflacija je u stagnaciji i daleko je od ciljane stope, te je za očekivati da će već na sljedećoj sjednici doći do novih mjera od strane BoJ.

Centralna banka Australije (RBA) je očekivano zadržala referentnu kamatnu stopu od 2% na februarском sastanku i naglasila da je kamatna stopa prikladna trenutnom stanju ekonomije. Buduće kretanje kamatne stope će najviše zavisiti od daljeg razvoja na tržištu rada, inflacije i stanja u Kini, najbitnijeg trgovinskog partnera Australije. Trenutna inflacija od 1,7% je ispod ciljanog raspona od 2-3% RBA dok je stopa nezaposlenost u januara iznenada pala za 0,2% na 6%. Novu muku RBA bi mogla zadati jaka domaća valuta. Od početka godine je australijski dolar u trendu jačanja u odnosu na američki dolar i evro što bi moglo biti i nastavljeno sa stabilizacijom i rastom cijene nafte na svjetskom tržištu.

2. KRETANJE ZNAČAJNIJIH VALUTNIH PAROVA

EUR/USD

EUR/GBP

EUR/CHF

GBP/USD

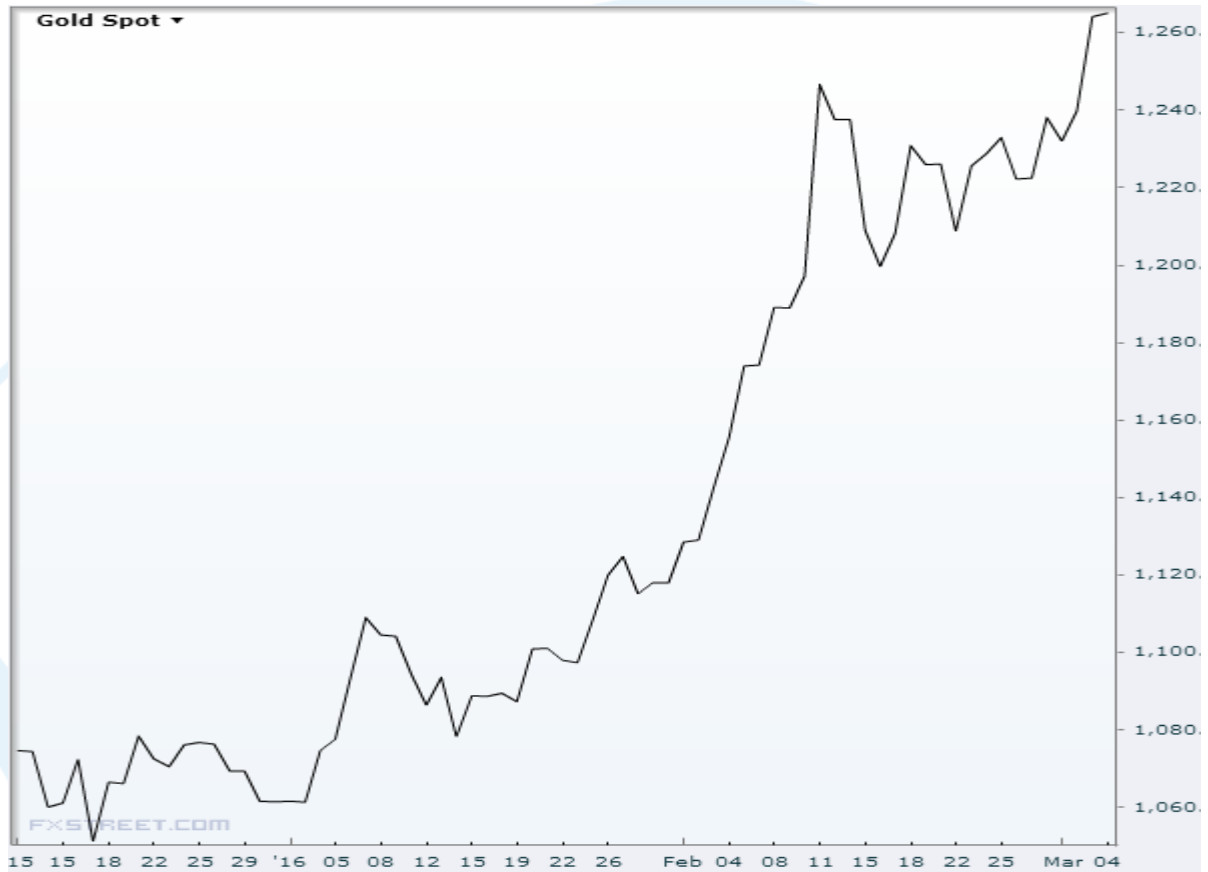
USD/JPY

AUD/USD

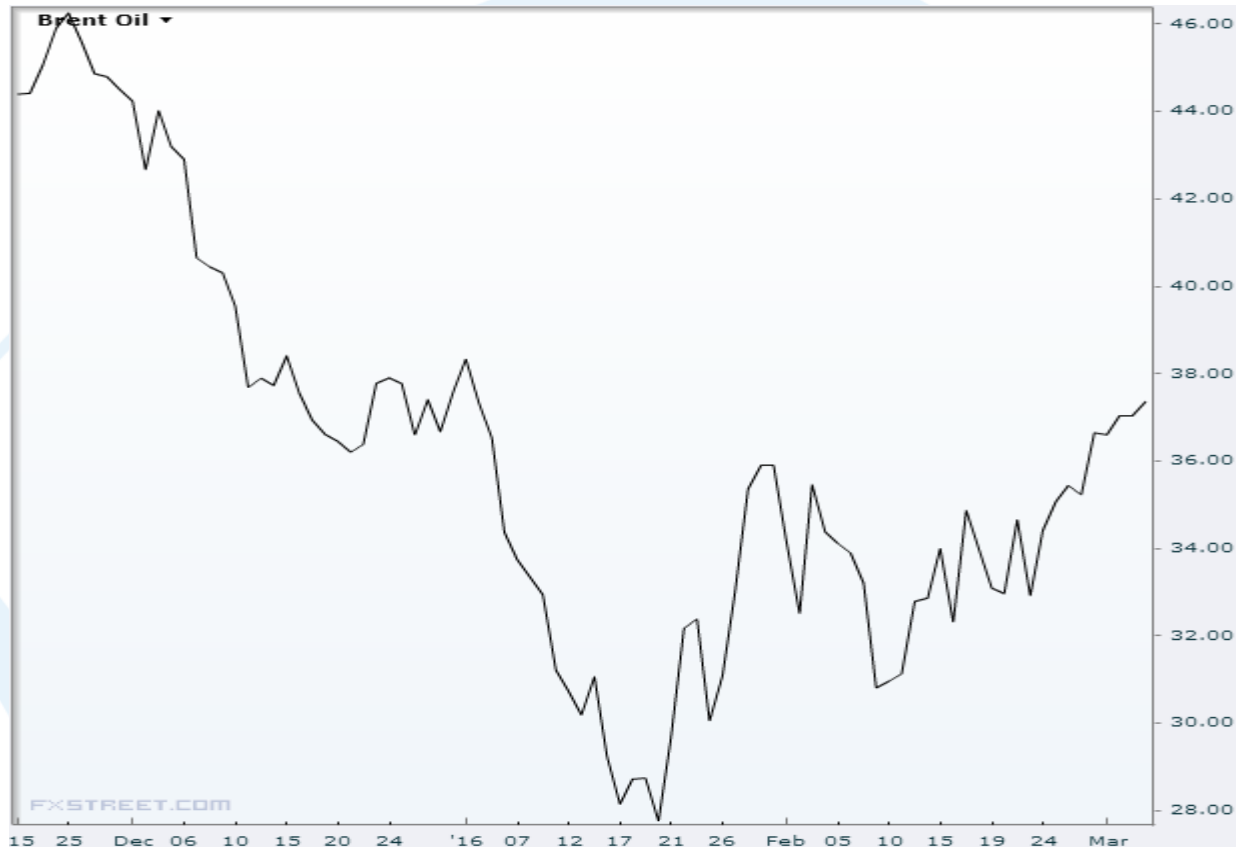

2.1. Kretanje cijene zlata

Zlato je uspjelo da od početka 2016. godine vrati status sigurnog utočišta i nakon što je dostiglo skoro 1000 USD po unci, vrijednost ovog metala je skočila skoro 30% u uslovima kada većina centralnih banka pribjegava ekspanzivnoj monetarnoj politici zbog usporavanja rasta prvenstveno Kineske privrede, onda i ostalih, ali i pritiska deflacije sa kojim se sve čeće pojedine ekonomije susreću. Kako se ne nazire skorašnja stabilizacija finansijskih tržišta, zlato napokon ima šansu da pozitivno završi godinu.

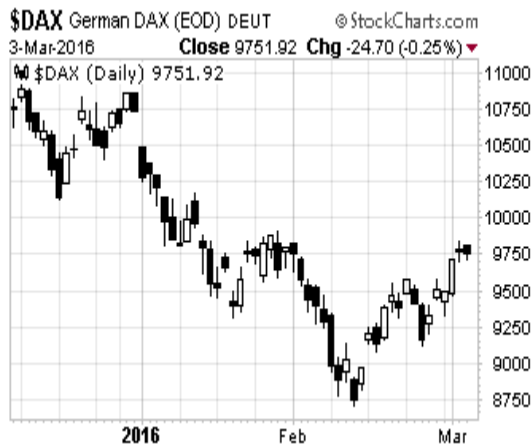
2.1. Kretanje cijene nafte

Nakon što se vrijednost nafte spustila na najniže nivoe od 2003. godine, dogovor Rusije i Saudijske Arabije, dva najveća svjetska proizvođača nafte, o zadržavanju isporuka na januarskom nivou doveo je do skoka cijena nafte prema 40 USD po barelu. Dogovor su podržale i ostale članice OPEC grupe, dok se još uvijek jedino protivi Iran, koji je nakon dugogodišnjih sankcija napokon početkom godine povećao svoju proizvodnju i izvoz ovog energenta. Bušotine nafte u SAD, koje su značajno doprinijele porastu ponude na tržištu poslednjih godina su velikim dijelom ugašene, pošto se proizvodnja po trenutnim cijenama ne isplati, uzimajući u obzir trošak koji sa sobom nosi. Smatra se da bi one ponovo mogle biti aktivirane ukoliko bi se vrijednost nafte približila 60 USD po barelu, što bi ponovo dovelo do prezasićenosti tržišta. U svakom slučaju, skok cijena je svakako ograničen tražnjom, ali njihovo kretanje će definitivno do kraja godine biti određeno ponašanjem i ponudom proizvođača.

2.3. Kretanje pojedinih berzanskih indeksa

DAX

S&P500

Nikkei 225

DJIA

3. NAJAVA VAŽNIJIH EKONOMSKIH DEŠAVANJA

Datum	Vrijeme	Valuta	Ekonomski kalendar za mart	Očekivanja	Prethodno
01.03.2016	04:30	AUD	RBA Rate Statement and Interest Rate		
	11:00	EUR	Unemployment Rate (Jan)	10.4%	10.4%
02.03.2016	07:45	CHF	Gross Domestic Product (YoY) (Q4)	0.1%	0.8%
04.03.2016	14:30	USD	Unemployment Rate (Feb)	4.9%	4.9%
	14:30	USD	Nonfarm Payrolls (Feb)	190K	151K
08.03.2016	00:50	JPY	Gross Domestic Product Annualized (Q4)		-1.4%
	07:15	CHF	Consumer Price Index (YoY) (Feb)		-1.3%
	11:00	EUR	Gross Domestic Product s.a. (YoY) (Q4)	1.5%	1.5%
09.03.2016	14:00	CAD	BoC Interest Rate Decision and Statement		
10.03.2016	02:30	CNY	Consumer Price Index (YoY) (Feb)	1.9%	1.8%
	13:45	EUR	ECB Interest Rate Decision (Mar 10)		0.05%
	14:30	EUR	ECB Monetary policy statement and press conference		
11.03.2016	08:00	EUR	DE Consumer Price Index (YoY) (Feb)		0%
15.03.2016	01:30	AUD	RBA Meeting's Minutes		
	04:00	JPY	BoJ Interest Rate Decision and Statement		-0.1%
16.03.2016	14:30	USD	Consumer Price Index (YoY) (Feb)		1.4%
	19:00	USD	Fed Interest Rate Decision		0.50%
	19:30	USD	Fed's Monetary Policy Statement and press conference		
17.03.2016	09:30	CHF	SNB Interest Rate Decision		-0.75%
	11:00	EUR	Consumer Price Index (YoY) (Feb)		-0.2%
	13:00	GBP	BoE Interest Rate Decision (Mar 17)		0.5%
	09:30	GBP	Consumer Price Index (YoY) (Feb)		0.3%

NOVA BANKA AD BANJA LUKA

25.03.2016	00:30	JPY	National Consumer Price Index (YoY) (Feb)	0%
	14:30	USD	Gross Domestic Product Annualized (Q4)	1%
31.03.2016	10:30	GBP	Gross Domestic Product (YoY) (Q4)	1.9%
	11:00	EUR	Consumer Price Index (YoY) (Mar)	

4. PREGLED VAŽEĆIH KAMATNIH STOPA VODEĆIH SVJETSKIH ZEMALJA

Pregled referentnih stopa	Referentna kamatna stopa	Posljednja promjena	Datum promjene	Naredni sastanak
Evropska centralna banka	0,05%	-0,10%	04.09.2014	10.03.2016
Federalne rezerve SAD	0.50%	0,25%	16.12.2015	16.03.2016
Banka Engleske	0,50%	-0,50%	05.03.2009	17.03.2016
Banka Kanade	0,50%	-0,25%	15.07.2015	09.03.2016
Švajcarska nacionalna banka	-0,75%	-0,25%	01.15.2015	17.03.2016
Banka Japana	0,10%	-0,20%	19.12.2008	15.03.2016
Banka za novčane rezerve Australije	2,00%	-0,25%	05.05.2015	01.03.2016